NORAKSTS
Lieta Nr.C33326518,
C-0796-19/3
ECLI:LV:RIRT:2019:0116.C33326518.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 16.janvārī

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese I.Čudina,
ar sekretāri R.Froļenkovu,
atklātā tiesas sēdē izskatot civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu parāda piedziņu,
konstatēja

2018.gada 22.janvārī Rīgas rajona tiesā prasītāja /pers. C/ (iepriekš – /pers. C/) cēla prasību pret atbildētāju /pers. D/ par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, kurā norādīts, ka 2016.gada 17.oktobrī puses noslēdza izlīgumu civillietā Nr.C33457216, kas ietvēra sevī Civilprocesa likuma 225. un 228.pantā noteikto, un pusēm bija saprotamas izlīguma sekas un saprotams izlīguma saturs, un tās labprātīgi vienojās par visiem izlīguma noteikumiem. Tas ir redzams izlīguma 1. un 15.punktā.

2016.gada 22.novembrī šo izlīgumu ar savu lēmumu apstiprināja Rīgas rajona tiesa.

Izlīguma 8.punkts paredz, ka pušu starpā nepastāv strīds par uzturlīdzekļu apmēru un piedziņu pušu bērnam un parakstot izlīgumu, puses vienojas, ka 2012.gada 23.aprīļa vienošanās daļā par bērna dzīvošanas un uztura maksāšanas noteikumiem zaudē spēku no šī izlīguma parakstīšanas brīža, puses vienojās, ka līdzšinējais finansiālais ieguldījums pušu bērna uzturēšanā no /pers. C/ puses kompensē jebkādas finansiālās pretenzijas no /pers. D/ puses sakarā ar pušu bērna uzturēšanu līdz viņa pilngadībai.

Šobrīd pastāv tiesas apstiprinātais izlīgums, kas ir spēkā un kas paredz, ka atbildētājs nevar prasīt nekādus uzturlīdzekļus no prasītājas līdz pušu bērna pilngadībai ne pie kādiem apstākļiem.

Civilprocesa likuma 164.panta piektā daļa paredz, ka lēmumā par izlīguma apstiprināšanu norādami izlīguma noteikumi. Civilprocesa likuma 228.panta trešā daļa paredz, ka ar tiesas lēmumu apstiprinātais izlīgums izpildāms, ievērojot tiesas spriedumu izpildes noteikumus. Šī paša panta pirmā daļa paredz, ka, saņemot izlīgumu, tiesa noskaidro, vai pusēm ir zināmas izlīguma apstiprināšanas procesuālās sekas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 228.panta otro daļu ja tiesa atzīst, ka izlīgums atbilst šā likuma prasībām, tā pieņem lēmumu, ar kuru apstiprina izlīgumu un izbeidz tiesvedību lietā.

Rīgas rajona tiesa jau 2016.gada novembrī bija pārbaudījusi izlīguma pamatotību un likumību, neatrada, ka izlīgums ir neatbilstošs likumam vai bērna interesēm.

Civilprocesa likuma 225.pants paredz, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta piekto daļu spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, un to var atcelt tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

Parakstot 2016.gada 22.novembrī izlīgumu, tika panākts kompromiss pušu starpā, pie tam /pers. D/ labprātīgi toreiz atzina /pers. C/ (/pers. C/) ieguldījumu pušu bērna uzturēšanā līdz 2016.gada 22.novembrim, jo līdz tam brīdim situācija bija pretējā - bērnu uzturēja /pers. C/ (/pers. C/) viena pati.

Taču, neskatoties uz šādu izlīgumu, /pers. D/ 2017.gada oktobrī griezās Jelgavas tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. C/, tādējādi radot situāciju, kad viena no izlīguma pusēm patvarīgi pārkāpa izlīgumu. 2017.gada 27.oktobrī Jelgavas tiesas tiesnese pieņēma lēmumu lietā Nr.C-2036-17, C15203617 /pers. D/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Ar lēmumu apmierināts /pers. D/ lūgums par pagaidu lēmuma pieņemšanu par uzturlīdzekļu noteikšanu bērnam un piedzīti no /pers. C/ par labu /pers. D/ uzturlīdzekļi /pers. F/ uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2017.gada 29.septembri līdz brīdim, kad stāsies spēkā spriedums civillietā Nr.C15203617.

Ņemot vērā šo Jelgavas tiesas lēmumu, /pers. C/ ir radies cits pamats un faktiskie apstākļi uzturlīdzekļu parāda piedziņai.

/pers. D/ neatstāja /pers. C/ nekādu citu iespēju, kā tikai griezties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu par visu to laiku, kamēr bērns dzīvoja un atradās /pers. C/ ikdienas aprūpē, tas ir par laika posmu no 2012.gada maija līdz 2016.gada 22.novembrim. Šī /pers. C/ nesamaksātā summa sastāda 4794,96 euro. Ar likumiskajiem 6% procentiem gadā līdz 2017.gada decembrim procentu parāds sastāda 33,5% par 5 gadiem un 7 mēnešiem = 1606,31 euro. Tātad kopējā parāda summa sastāda 6401,27 euro.

Ar 2016.gada 22.novembra izlīgumu /pers. C/ (/pers. C/) bija piedevusi /pers. D/ šo parādu, jo puses vienojās neko turpmāk nepiedzīt viens no otra, ne par iepriekšējo laiku, ne uz priekšu. Bet, tā kā /pers. D/ nolēma prasīt no /pers. C/ (/pers. C/) uzturlīdzekļus uz priekšu, /pers. C/ (/pers. C/) vēlas piedzīt no /pers. D/ uzturlīdzekļu parādu kopā ar likumiskajiem procentiem.

Pamatojoties uz Civillikuma 179., 1759., 1765.pantu, Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu, 43.panta ceturto daļu, 128., 129.pantu, tiek lūgts tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļu parādu 6401,27 *euro* kopsummā.

Par celto prasību atbildētājs 2018.gada 13.februārī tiesā iesniedza rakstveida paskaidrojumus, kuros norādīja, ka prasību neatzīst pilnībā, uzskata to par nepamatotu un noraidāmu.

2016.gada 17.oktobrī starp pusēm tika noslēgts izlīgums civillietā Nr.C33457216 atbildētāja prasībā pret prasītāju par 2012.gada 23.aprīļa vienošanās izbeigšanu un bērna dzīvesvietas noteikšanu kopā ar tēvu, kuru 2016.gada 22.novembrī apstiprināja Rīgas rajona tiesa, tiesas lēmums stājies likumīga spēkā 2016.gada 3.decembrī.

Savukārt ar šo izlīgumu tiek apliecināts tas, ka no šī izlīguma par bērna dzīves vietas noteikšanu un saskarsmes kārtību noslēgšanas brīža, pušu bērna dzīves vieta tiek noteikta pie /pers. D/ /adrese/, un puses vienojās, ka turpmāk bērna tēvs īsteno bērna aizgādību un aprūpi ikdienā, bet pušu kopīgā aizgādība turpinās. Tādējādi, strīds par bērna dzīvesvietu starp pusēm vairs nepastāv.

Turklāt no minētas civillietas materiāliem redzams, ka kopš vienošanās noslēgšanas 2012.gadā bērna faktiskā dzīves vieta palika pie atbildētāja nevis pie prasītājas, kas ir pretrunā ar vienošanās norādīto. Bērns dzīvoja pie prasītājas ļoti neilgu laiku, kad tika ierosināta tiesvedība proti - no 2016.gada

29.janvāra līdz izlīguma parakstīšanas dienai.

Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai, kas paredz, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse, atbildētājam nav jāpierāda faktu, ka gan pēc izlīguma noslēgšanas, gan kopš vienošanās noslēgšanas 2012.gadā līdz 2016.gada 29.janvārim bērns dzīvoja kopā ar atbildētāju un atbildētājam nebija pienākuma maksāt uzturlīdzekļus prasītājai, jo tas ir pretrunā ar Civillikuma 179.pantā noteikto.

Lai arī savā prasībā prasītāja nenoliedz faktu, ka bērns dzīvo kopā ar atbildētāju un atrodas atbildētāja ikdienas aprūpē un uzraudzībā, prasītāja nepamatoti pieprasa uzturu par laiku, kad bērns kopā ar prasītāju nedzīvoja un atradies atbildētāja aprūpē un uzturēšanā.

2012.gada 23.aprīlī puses parakstīja vienošanos par jautājumiem, kas izlemjami sakarā ar laulības šķiršanu, t.sk., par bērna uzturēšanu. Šai sakarā atbildētājs norāda, ka no atbildētāja rīcībā esošiem pierādījumiem redzams, ka neskatoties uz 2012.gada 23.aprīlī noslēgtās vienošanās 3.punkta nosacījumiem, kopš vienošanās parakstīšanas un laulības šķiršanas līdz pat 2016.gada 29.janvārim un pēc tam kopš 2016.gada 17.oktobra pušu bērns pastāvīgi dzīvoja pie atbildētāja.

Minēto pierāda dokumentāli nostiprināts fakts, ka bērns apmeklēja Jelgavas pilsētas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādi „Kamolītis", Jelgavas 5.vidusskolu un sporta nodarbības. Tikai 2016.gada 29.janvārī prasītāja paņēma bērnu it kā ciemoties pie sevis ar norunu, ka svētdien, t.i., 2016.gada 31.janvārī bērns atgriezīsies mājās pie atbildētāja, bet maldināja atbildētāju, tāpat kā savā prasībā maldina pašlaik tiesu.

2016.gada 1.februārī atbildētājs saņēma no prasītājas īsziņu, ar kuru prasītāja paziņoja, ka bērns turpmāk ar atbildētāju nedzīvos un arī bez atbildētāja ziņas un piekrišanas tiek mainīta izglītības iestāde. Rezultātā atbildētājs arī bija spiests vērsties tiesā ar prasību, un civillietas Nr.C33457216 ietvaros tika parakstīts un apstiprināts pušu izlīgums. Viss minētais liecina par to, ka prasītāja apzināti cēlusi nepamatotu prasību un sniegusi tiesai nepatiesas ziņas par faktiem. Savukārt atbildētāja vēršanās Jelgavas rajona tiesā ar maza apmēra prasību pret prasītāju ir saistīta tikai un vienīgi ar to, ka izlīgumā minētais no prasītājas puses netika pildīts un bērnam nekāds materiāls atbalsts labprātīgi netika sniegts. Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija atteica atbildētājam uzturlīdzekļu izmaksu un tā kā atbildētājam vienam uzturēt bērnu nav iespējams, jo bērna mācību procesa dēļ, atbildētājs bija spiests mainīt darba vietu, kur darba alga ir mazāka, nekā iepriekšēja darba vietā, maza apmēra prasībā atbildētājs arī pieprasīja no prasītājas līdzdalību bērna uzturēšanā, bet tikai un vienīgi valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Attiecībā uz prasītājas tiesībām iesniegt tiesā prasību par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, atbildētājs iebilst un norāda, ka saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu katrai fiziskajai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Turklāt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr.SKC-556 atzina, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Kā redzams no izlīguma, 2012.gada 23.aprīļa vienošanās vairs nav spēkā, tādēļ prasītājai nav tiesiska pamata balstīt uz spēkā neesošā dokumenta kādus prasījumus. Tādējādi atzīstams, ka prasījums par uzturlīdzekļu parāda piedziņu nepastāv, bet ir prasījums par uzturlīdzekļu piedziņu un Senāts atzīst, ka tie piedzenami no prasības celšanas brīža, piedziņā ietverot naudas summas, kas samaksātas no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža tiesā.

Starp pusēm noslēgtās vienošanās pastāvēšanas laikā nekas neliedza prasītājai tajā laikā celt prasību tiesā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, ja prasītāja uzskatīja, ka 2016.gada 29.janvārī mainījušies lietas faktiskie apstākļi, bet viņa to nedarīja, jo starp pusēm nekad nebija strīda par to, ka kopš 2012.gada bērns palika dzīvot pie atbildētāja.

Minēto arī pierāda pašas prasītājas (atbildētājas civillietā Nr.C33457216) norādītais 2016.gada 20.februāra prasībā, uz kuras pamata tika ierosināta civillieta Nr.C33473016 (vēlāk tika pievienota civillietai Nr.C33457216), proti: „2015.gada sākumā /pers. C/ uzzināja, ka viņai ir pieteicis bērns no attiecībām ar citu personu... Pēc ilgām pārrunām puses nonāca pie abpusēja lēmuma, ka Ņikita uz laiku - līdz mācību gada beigām, paliek mācīties Jelgavas 5.vidusskolā, bet pie prasītājas pušu dēls pavadīs katras brīvdienas un brīvlaikus un no jaunā mācību gada /pers. F/ pārcelsies dzīvot pie prasītājas uz Ķekavu, un tur Ķekavā sāks apmeklēt latviešu skolu" (prasības 2.lpp.). Bet arī jaunā mācību gadā un turpmāk bērns turpināja dzīvot kopā ar atbildētāju līdz 2016.gada 29.janvārim.

Attiecībā uz uzturlīdzekļu parādu tiek norādīts, ka to nav iespējams atzīt. Nav iespējams atzīt prasībā norādīto, ka „Parakstot 2016.gada 22.novembrī izlīgumu, tika panākts kompromiss pušu starpā, pie tam /pers. D/ labprātīgi toreiz atzina /pers. C/ (/pers. C/) ieguldījumu pušu bērna uzturēšanā līdz 2016.gada 22.novembrim, jo līdz tam brīdim situācija bija pretēja - bērnu uzturēja /pers. C/ (/pers. C/) viena pati", jo tiesvedības laikā civillietā Nr.C33457216 jau tika noskaidrots, ka bērns visu šo laiku - kopš vienošanās noslēgšanas - tas ir no 2012.gada aprīļa līdz 2016.gada 29.janvārim un pēc tam no 2016.gada 17.oktobra dzīvoja kopā ar atbildētāju, nevis prasītāju.

Pierādījumu nasta gulstas uz abām pusēm. Proti, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Tomēr vispirms uzturlīdzekļu parāda pieprasītājam, t.i., prasītājai, jāpierāda savu prasījumu pamatotība, t.i., jāpierāda, ka bērns dzīvoja kopā ar prasītāju visu prasībā norādīto laiku un prasītāja viena pati uzturēja pušu bērnu.

Prasītāja nav uzskatījusi par nepieciešamu pie prasības pieteikuma pievienot kādus pierādījumus, kas apstiprinātu prasības pieteikumā ietverto uzturlīdzekļu parāda aprēķinu un pierādījumus par to, ka visu prasībā norādīto laika periodu bērns tiešām dzīvoja kopā ar prasītāju. Pie apstākļa, kad nav pievienoti pierādījumi, atbildētājam ir pamats secināt, ka piedzenamā summa un prasība kopumā nav pierādītas. Savukārt prasības pieteikumā minētais aprēķins ir tikai pašas prasītājas viedoklis/paskaidrojums, nevis pierādījums. Atbildētājs nenoliedz, ka atbildētājam ir pienākums rūpēties par bērna uzturēšanu un atbildētājs ir to darījis un darīs.

Prasītajai nav prasījuma tiesības, jo darījums nav spēkā, un nav arī pierādīts. Prasītājas prasība nav patiesa, norāda melīgu informāciju, un prasība kopumā nav pamatota, ir nepierādīta un ir noraidāma pilnībā, jo prasītājai nav nekāda likumiska pamata prasīt no atbildētāja uzturlīdzekļu parādu, balstoties uz spēkā neesošas vienošanās.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 74., 92., 93., 96., 128., 129., 148., 149.pantu, tiek lūgts tiesu prasību noraidīt pilnībā kā nepamatotu un nepierādītu un piedzīt no prasītājas par labu atbildētājam visus tiesāšanas izdevumus.

2018.gada 1.oktobrī prasītāja precizēja uzturlīdzekļu parāda apmēru, norādot, ka uzturlīdzekļu parāds aprēķināms no 2012.gada 23.aprīļa līdz 2016.gada 22.novembrim un sastāda 4658,05 euro, bet likumiskie procenti par laika periodu no 2012.gada 5.maija līdz 2018.gada 1.oktobrim sastāda 1053,33 euro.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāve celto prasību uzturēja uz tajā norādītajiem pamatiem, precizētajā apmērā, un lūdza to apmierināt.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve celto prasību neatzina uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem pamatiem un lūdza to noraidīt.

Tiesa, noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Lietā nav strīda par to, ka puses ir bērna /pers. F/, dzimuša /datums/, vecāki.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja prasītājas labā bērna uzturam nesamaksāto uzturlīdzekļu parādu 4658,05 euro apmērā, ko aprēķinājusi par laika posmu no 2012.gada 23.aprīļa līdz 2016.gada 22.novembrim un likumiskos procentus par laika periodu no 2012.gada 5.maija līdz 2018.gada 1.oktobrim 1053,33 euro apmērā, prasību pamatojot ar 2012.gada 23.aprīļa vienošanos, kuras 3.punktā atbildētājs apņēmies nodrošināt nepieciešamos līdzekļus bērna uzturam maksājot Ls 50 mēnesī, bet no bērna septiņu gadu vecuma līdz bērna pilngadības sasniegšanai Ls 70 mēnesī.

Atbildētājs pret celto prasību iebilda, norādot uz to, ka bērns visu prasītājas norādīto laiku nav atradies prasītājas aprūpē.

Civillikuma 177.panta ceturtā daļa noteic, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179.panta pirmajā daļā noteiktais vecāku pienākums uzturēt bērnu ir absolūts beznosacījuma vecāku pienākums.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam minētā uzturēšana izpaužas kā uzturlīdzekļu došana tam vecākam, kurš realizē bērna aprūpi, jo vecāku pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

Līdz ar to tiesai, lai būtu pamats atzīt, ka prasītājai ir tiesības prasīt uzturlīdzekļu parāda piedziņu bērna uzturam no atbildētāja, jāgūst pierādījumi tam, ka prasītāja strīda periodā realizēja bērna ikdienas aprūpi, taču lietā tika apstrīdēts tas, ka prasītāja strīda periodā realizēja bērna ikdienas aprūpi.

Fakta, ka bērns visu prasītājas norādīto laiku nav atradies prasītājas aprūpē, pierādīšanai, atbildētājs iesniedzis lietā izziņas par deklarēto dzīvesvietu, no kuras redzams, ka laika periodā no 2010.gada 16.aprīļa līdz 2016.gada 26.janvārim bērns bija deklarēts atbildētāja dzīvesvietā; bet laika periodā no 2016.gada 26.janvāra prasītājas dzīvesvietā; izziņu no pirmsskolas izglītības iestādes, no kuras izriet, ka laika posmā no 2012.gada 1.augusta līdz 2014.gada 14.maijam bērns apmeklējis pirmsskolas izglītības iestādi un otrajā apmeklējuma gadā atbildētājs regulāri atveda un izņēma bērnu; izziņu no Jelgavas 5.vidusskolas, no kuras izriet, ka bērns no 2014.gada 1.septembra līdz 2016.gada 1.februarim apmeklēja skolu un rūpes uzņēmās atbildētājs, uz skolu bērnu veda atbildētājs un sapulces apmeklēja atbildētājs; izziņu no sporta skolas, kurā apstiprināts, ka bērns kopš 2014.gada regulāri apmeklē nodarbības, bet no 2013.gada septembra līdz 2014.gada septembrim trenējās klubā "Mītava", kur uz sacensībām bērnu veda atbildētājs.

Tāpat no lietā pievienotajām kopijām no civillietas Nr.C33457216, redzams, ka arī pati prasītāja prasības pieteikumā bija norādījusi, ka 2012.gada 23.aprīļa vienošanās netika pildīta un vismaz kopš 2015.gada bērns dzīvoja pie atbildētāja.

Līdz ar to, novērtējot lietā gūtos pierādījumus, tiesa neatrod par pierādītu, ka visu strīdus periodu prasītāja viena būtu realizējusi bērna ikdienas uzraudzību un aprūpi un atbildētājam būtu pastāvējis Civillikuma 179.pantā noteiktais pienākums maksāt uzturlīdzekļus prasītājai.

Saskaņā ar Civillikuma 1511.pantu, līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

Saskaņā ar Civillikuma 1533.panta pirmo daļu, līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu tikai tad, kad starp līdzējiem notikusi pilnīga vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām (1470.p.), ar nolūku savstarpēji saistīties.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No minētā tiesiskā regulējuma izriet pietiekams pamats, lai celtu prasību par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, taču atbildētājs pret celto prasību iebilda, arī norādot uz to, ka minētā pušu vienošanās nav spēkā.

No Rīgas rajona tiesas 2016.gada 22.novembra lēmuma izriet, ka ir apstiprināts pušu noslēgts izlīgums, kura 8.punktā noteikts, ka "Pušu starpā nepastāv strīds par uzturlīdzekļu apmēru un piedziņu Pušu bērnam un parakstot Izlīgumu puses vienojas, ka 2012.gada 23.aprīļa vienošanās daļā par bērna dzīvošanas un uztura maksāšanas noteikumiem zaudē spēku no šī Izlīguma parakstīšanas brīža. Puses vienojas, ka līdzšinējais finansiālais ieguldījums Pušu bērna uzturēšanā no /pers. C/ puses kompensē jebkādas finansiālās pretenzijas no /pers. D/ puses sakarā ar Pušu bērna uzturēšanu līdz viņa pilngadībai.".

Prasītāja uzskata atbildētāja atsaukšanos uz vienošanās spēkā neesamību par nepamatotu, jo norāda, ka minētā izlīguma 8.punktā puses vienojās, ka līdzšinējais finansiālais ieguldījums pušu bērna uzturēšanā no prasītājas puses kompensē jebkādas finansiālās pretenzijas no atbildētāja puses sakarā ar pušu bērna uzturēšanu līdz viņa pilngadībai, bet pie apstākļiem, ka atbildētājs nav ņēmis minēto vērā un ir vērsies Jelgavas tiesā ar maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam no prasītājas, rada tiesības prasītājai piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļu parādu.

Jelgavas tiesas tiesneses 2017.gada 27.oktobra lēmumā lietā Nr.C15203617 norādīts, ka izlīguma 10.2.punktā prasītāja apņēmusies pēc savas iniciatīvas piedalīties pušu bērnam nepieciešamo mantu iegādē - apģērbs, mācību materiāli, izglītojošās rotaļlietas un citas mantas pēc saviem uzskatiem, taču prasītāja bērna uzturēšanā nepiedalās vispār, ko prasītāja neapstrīdēja, līdz ar to, kopsakarā ar Civillikumā noteikto vecāka pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, tika piedzīti pagaidu uzturlīdzekļi no prasītājas atbildētāja labā bērna uzturam, bet ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 4.aprīļa lēmumu tiesvedība lietā izbeigta, apstiprinot starp pusēm noslēgtu izlīgumu ar prasītājai piešķirtu pienākumu maksāt atbildētājam uzturlīdzekļus bērna uzturam.

Pirmkārt, Civillikuma 1886.pants paredz, ja viens no izlīguma dalībniekiem izlīgumu neizpilda, tad otram ir tiesība tikai prasīt tā izpildīšanu; bet izlietot agrāko, ar izlīgumu izbeigto prasījumu viņš vairs nevar.

Otrkārt, no Rīgas rajona tiesas 2016.gada 22.novembra lēmuma izriet, ka ir apstiprināts pušu noslēgts izlīgums, kura 10.punktā noteikts, ka "/pers. C/ apņemas veikt šādas darbības: (..) 10.2. Pēc savas iniciatīvas piedalīties Pušu bērnam nepieciešamo mantu iegādē - apģērbs, mācību materiāli, izglītojošās rotaļlietas un citas mantas pēc saviem uzskatiem.".

Treškārt, Civilprocesa likuma 203.panta ceturtajā daļā ir nostiprināts, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Secīgi, ņemot vērā norādīto tiesisko regulējumu un Jelgavas tiesas tiesnese s 2017.gada 27.oktobra lēmumā lietā Nr.C15203617 konstatētos apstākļus, ka prasītāja vispār nepiedalās bērna uzturēšanā, secināms, ka līdz ar to bija iestājušies Civilprocesa likuma 203.panta ceturtajā daļā norādītie apstākļi, kas deva atbildētājam pamatu celt jaunu prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret prasītāju, ņemot vērā, ka prasītājas neiesaistīšanās bērna uzturēšanā vispār atbilst gan Civillikuma 1886.pantā noteiktajām līdzēja tiesībām prasīt izpildījumu saskaņā ar izlīguma 10.2.punktu, gan atbilst Civilprocesa likuma 203.panta ceturtajā daļā noteiktajām tiesībām pie apstākļu izmaiņām celt jaunu prasību. Līdz ar to prasītāja kļūdaini prasības pieteikumā norādījusi, ka izlīgums paredz, ka atbildētājs nevar prasīt nekādus uzturlīdzekļus no prasītājas līdz bērna pilngadībai ne pie kādiem apstākļiem.

Vienlaikus minētie apstākļi nav vērtējami kā tādi, kas dotu pamatu prasītājai prasīt uzturlīdzekļu parādu no atbildētāja par laika periodu no 2012.gada 23.aprīļa līdz 2016.gada 22.novembrim, ņemot vērā, ka ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 22.novembra lēmumu apstiprinātā izlīguma 8.punktu noteikts, ka pušu starpā nepastāv strīds par uzturlīdzekļu apmēru un piedziņu pušu bērnam, ka parakstot izlīgumu puses vienojas, ka 2012.gada 23.aprīļa vienošanās daļā par bērna dzīvošanas un uztura maksāšanas noteikumiem zaudē spēku no šī izlīguma parakstīšanas brīža un ka puses vienojas, ka līdzšinējais finansiālais ieguldījums pušu bērna uzturēšanā no prasītājas puses kompensē jebkādas finansiālās pretenzijas no atbildētāja puses sakarā ar pušu bērna uzturēšanu līdz viņa pilngadībai un Civillikuma 1886.pantā noteikto liegumu izlietot agrāko, ar izlīgumu izbeigto, prasījumu.

Apkopojot minēto, tiesa nekonstatē pamatu celtās prasības apmierināšanai, līdz ar to celtā prasība ir noraidāma.

Ņemot vērā, ka celtā prasība tiek noraidīta, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu, trešo un ceturto daļu, no prasītājas atbildētāja labā piedzenami tiesāšanās izdevumi 302,50 euro apmērā, ņemot vērā, ka tas atbilst Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktā noteiktajai 30% robežai un minētā panta ceturtajā daļā noteiktajai 50 % robežai no prasības summas 4658,05 euro + 1053,33 euro = 5711,38 euro, ņemot vērā, ka maksimālā piedzenamā tiesāšanās izdevumu summa sastāda 856,71 euro, t.i., 30% no 5711,38 = 1713,41, no kā 50% 856,71.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97.pantu, tiesa
nosprieda

prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /pers. kods/, /pers. D/, personas kods /pers. kods/, labā tiesāšanās izdevumus **302,50 *euro*.**

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par piedziņu /pers. D/, personas kods /pers. kods/, labā, samaksu veikt kontā Nr.LV82UNLA0050020059363, kas atvērts a/s "SEB banka".

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - **2019.gada 16.janvāra**, apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /paraksts/ I.Čudina

NORAKSTS PAREIZS
Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Čudina
Rīgā 2019.gada 16.janvārī